

KURJER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 28-го Ноября. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 28-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Ноября.

Высочайше утвержденный

ЦЕРИМОНИАЛЬ ПРИСЯГИ

Его Императорскаго Высочества
Государа Великаго Князя

КОНСТАНТИНА НИКОЛАЕВИЧА,
ПО СОВЕРШЕННОЛѢТН.

I. Отъ Двора и отъ Церемониальныхъ Дѣлъ будутъ разосланы Святѣйшему Синоду и ко всѣмъ Придворнымъ Чиномъ, знатымъ обою пола особамъ, чужестраннымъ Посламъ и Министрамъ, повѣстки, по коимъ должны съѣзжаться въ Зимній Дворецъ, сего 26-го Ноября, въ половинѣ 12-го часа полудня, — Дамы въ Русскомъ платьѣ, а Кавалеры въ парадныхъ мундирахъ.

II. Предъ начатіемъ церемоніи поставлены будутъ во всѣхъ залахъ, начиная отъ Концертной до Портретной Галлерей отряды Лейбъ-Гвардіи полковъ, при знаменахъ; въ Портретной Галлерей Рота Дворцовыхъ Гренадеръ, а въ Георгіевскомъ залѣ отрядъ всѣхъ Военно-Учебныхъ Заведеній.

III. Въ тотъ день, въ половинѣ перваго часа по полудни, Императорскія регаліи: Держава, Скипетръ и Корона, перенесены будутъ изъ Бриллиантовой комнаты въ большую Придворную церковь, подъ прикрытіемъ одного офицера и шести унтеръ-офицеровъ Роты Дворцовыхъ Гренадеръ, и возложены на приготовленномъ столѣ, по лѣвую сторону аналоя, поставленнаго предъ Царскими Вратами, для Животворящаго Креста и Святаго Евангелія.

IV. Означенныя регаліи, въ присутствіи двухъ Гофъ-Фурьеровъ, двухъ Церемоніймейстеровъ и Оберъ-Церемоніймейстера, понесутъ, на золотыхъ плазетовыхъ подушкахъ, назначенныхъ для того особы 1-го и 2-го классовъ, съ ассистентами изъ Вторыхъ Чиновъ Двора.

V. Предъ Высочайшимъ выходомъ, чужестранные Послы и Министры, Члены Государственнаго Совѣта, Кавалеры ордена Св. Георгія, которые не будутъ во фронтѣ, равно и прочія особы, коимъ повелѣно будетъ находиться въ церкви, введены будутъ въ оную Оберъ-Церемоніймейстеромъ и займутъ назначенныя для нихъ мѣста.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 22-go Listopada.

NAJWYŻEJ UTWIERDZONY

CEREMONIAL PRZYSIĘGI

JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI
WIELKIEGO KSIĘCIA

KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA,
Z POWODU PEŁNOLETNOŚCI.

I. Od Dworu i Wydziału Obrzędów będą rozesłane do Najświętszego Synodu i do wszystkich Dignitarzy Dworu, oraz do znakomitszych osób obojey płci, cudzoziemskich Posłów i Ministrów, obwieszczenia, podług których mają się zjeżdżać do Zimowego Pałacu, 26 go ter. Listopada, na pół do dwónastą z rana, — Damy w narodowych strojach, a Kawalerowie w paradych mundurach.

II. Przed rozpoczęciem obrzędu uszykowane będą we wszystkich salach, zaczawszy od Koncertowej do Galeryi Portretowej, szeregi półków Lejb Gwardyi, ze znakomionami; w Galeryi Portretowej Rota Grenadyerów Pałacowych, a w Sali św. Jerzego oddział wszystkich Wojskowo Naukowych Zakładów.

III. Tegoż dnia, o pół do pierwszej po południu, CESARSKIE regalie: Jabłko, Berło i Korona, będą przeniesione z Sali Brylantowej do Wielkiej kaplicy Nadwornej, pod zastłoną jednego oficera i sześciu podoficerów Roty Grenadyerów Pałacowych, i złożone na przygotowanym stole, z lewój strony pulpitu, postawionego przed Królewskimi Podwojami, dla Najświętszego Krzyża i Ewangelii świętej.

IV. Pomienione regalie, mając przed sobą dwóch Hof-Furyerów, dwóch Mistrzów Obrzędów i Wielkiego Mistrza Obrzędów, nieść będą na poduszkach ze złotogłowiu, wyznaczone na to osoby 1-jej i 2-jej klasy, w asystencyi Dignitarzy Dworu drugiej klasy.

V. Przed wyjściem NAJJAŚNIEJSZYCH Osób, cudzoziemscy Posłowie i Ministrowie, Członkowie Rady Państwa, Kawalerowie Orderu Św. Jerzego, którzy nie będą w szeregach, jako też inne osoby, którym będzie zalecono znajdować się w kaplicy, zostaną wprowadzone do niej przez Wielkiego Mistrza Obrzędów, gdzie zajmą wskazane im miejsca.

VI. Когда все будетъ готово къ шествію въ церковь, тогда Его Императорскому Величеству донесетъ о томъ Министръ Императорскаго Двора, и по принятіи повелѣній, шествіе начнется слѣдующимъ порядкомъ:

1) Двора Его Императорскаго Величества Гоф-Фурьеры и Камеръ-Фурьеры, по два въ рядъ.

2) Церемоніймейстеры и Оберъ-Церемоніймейстеръ.

3) Двора Его Императорскаго Величества Камеръ-Юнкеры, Камергеры и Вторые Чины Двора, по два въ рядъ, младшіе наперед: Гофмаршалъ съ жезломъ.

4) Первые Чины Двора, по два въ рядъ, младшіе наперед: исправляющій должность Оберъ-Гофмаршала, съ жезломъ.

5) Государь Императоръ съ Государынею Императрицею, имѣя позади Министра Императорскаго Двора и дежурныхъ Генералъ-Адъютанта и Флигель-Адъютанта.

6) Ихъ Императорскія Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Великій Князь Александръ Николаевичъ, съ Государынею Цесаревною, Великою Княгинею Маріею Александровною.

7) Его Императорское Высочество, Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ, съ Высочайшею Цесаревною, Ея Свѣтлостію, Принцессою Александровою Саксенъ-Альтенбургскою.

8) Ихъ Императорскія Высочества, Государь Великій Князь Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ.

9) Ихъ Императорскія Высочества, Государь Великій Князь Михаилъ Павловичъ и Государыня Великая Княгиня Елена Павловна.

10) Ихъ Императорскія Высочества, Государыня Великая Княгиня Марія Николаевна и Герцогъ Максимилианъ Лейхтенбергскій.

11) Ея Императорское Высочество, Государыня Великая Княжна Екатерина Михайловна.

12) Ихъ Императорскія Высочества, Принцъ Петръ Ольденбургскій съ Супругою.

13) Статсъ-Дамы, Камеръ-Фрейлины и Фрейлины, по две въ рядъ, по старшинству.

VII. При входѣ въ церковь, Ихъ Императорскія Высочества встрѣчены будутъ Митрополитомъ Новгородскимъ и Санктпетербургскимъ и знатымъ духовенствомъ, со Крестомъ и Святою водою.

VIII. Когда Ихъ Императорскія Высочества изволятъ стать въ церкви на свои мѣста, тогда Членами Святѣйшаго Синода и Придворнымъ Духовенствомъ начнется молебствіе, на сей случай сочиненное, со включеніемъ въ оное службы, бывающей обыкновенно въ день Св. Великомученика Георгія.

IX. Предъ окончаніемъ молебствія, Государь Императоръ изволитъ Самъ подвести Государя Великаго Князя Константина Николаевича къ аналою, предъ Животворящимъ Крестомъ и Свѣтое Евангеліе, для произнесенія, на основаніи Учрежденія объ Императорской Фамиліи, присяги, какъ въ вѣрности Царствующему Государю и Отечеству, такъ равно въ соблюденіи права наслѣдства и фамильнаго распорядка. Присягу, особо для сего сочиненную, читаетъ Его Императорское Высочество, Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ въ слухъ, и потомъ утверждаетъ ее Своею подписью.

X. По совершеніи присяги восойто будетъ: „Тебе Боже хвалимъ“, при 301 выстрѣлѣ изъ пушки съ Петропавловской Крѣпости и при колокольнымъ звономъ у всѣхъ церквей; въ то же время Императорскія регалии отнесутся изъ церкви въ Бриллиантовую комнату вышеписаннымъ порядкомъ.

XI. По провозглашеніи многолѣтія, Члены Святѣйшаго Синода принесутъ поздравленіе Ихъ Величествамъ и Его Высочеству, Великому Князю Константину Николаевичу.

XII. Послѣ сего, Ихъ Императорскія Высочества, съ Высочайшею Фамиліею, изволятъ шествовать тѣмъ же порядкомъ изъ церкви въ Георгіевскій залъ, гдѣ, предъ Трономъ, будетъ поставленъ аналой съ Крестомъ и Евангеліемъ и знамя Гв. Эквипажъ. Предшествующіе Придворные Чины останавливаются въ Портретной Галлерей, а Придворныя Дамы слѣдуютъ въ залъ и помѣщаются, по лѣвую сторону отъ Трона, на сдѣланномъ возвышеніи позади фронта; возлѣ нихъ Городекія Дамы.

XIII. При выходѣ Императорской Фамиліи изъ церкви, всѣ Кавалеры ордена Св. Георгія, кромѣ находящихся въ строю, при войскахъ, проходятъ изъ

VI. Kiedy już wszystko będzie gotowe do udania się do kościoła, wówczas Jego Cesarskiej Mości doniesie o tém Minister Cesarskiego Dworu, i po otrzymaniu rozkazu, processja rozpocznie się w porządku następującym:

1) Dworu Jego Cesarskiej Mości Hof-Furyerowie i Kamer-Furyerowie, parami.

2) Mistrzowie i Wielki Mistrz Obrzędów.

3) Dworu Jego Cesarskiej Mości Kamer-Junkrowie, Szambelani i Dygnitarze Dworu Drugiej Klasy, parami, młodszy naprzód: Marszałek Dworu z laską.

4) Dygnitarze Dworu Pierwszej Klasy, parami, młodszy naprzód: sprawujący obowiązek Wielkiego Marszałka Dworu, z laską.

5) Cesarz Jego Mość z Cesarzową Jej Mością, mając za sobą Ministra Cesarskiego Dworu i deżurnych Jenerał Adjutanta i Fligel-Adjutanta.

6) Ich Cesarskie Wysokości, Następca Cesarzewicz, Wielki Xiążę Alexander Nikołajewicz, z Cesarzówną Wielką Xiężną Maryą Alexandrowną.

7) Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz, z Wysokonarzeczoną Jasnę Oświeconą Alexandrą Sasko-Altensburską.

8) Ich Cesarskie Wysokości, Wielcy Xiążęta Nikołaj Nikołajewicz i Michał Nikołajewicz.

9) Ich Cesarskie Wysokości, Wielki Xiążę Michał Pawłowicz i Wielka Xiężna Helena Pawłowna.

10) Ich Cesarskie Wysokości, Wielka Xiężna Marya Nikołajowna i Xiążę Maximilian Leuchtenbergski.

11) Jej Cesarska Wysokość Wielka Xiężniczka Katarzyna Michalowna.

12) Ich Cesarskie Wysokości, Xiążę Piotr Oldenburgski z Żoną.

13) Damy Stanu, Kamer-Frejliny i Frejliny, po parze, według starszeństwa.

VII. Przy wejściu do kościoła, Ich Cesarskiej Mości spotkają: Metropolita Nowgorodzki i St. Petersburgski, oraz znakomitsi duchowni, z krzyżem i wodą święconą.

VIII. Gdy Cesarstwo Ich Mość staną w kościele na swych miejscach, Członkowie Najświętszego Synodu i Nadworni Duchowni rozpoczną nabożeństwo, na ten obchód ułożone, z włączeniem do niego modłów, zwykle odprawianych w dzień Wielkiego Męczennika Św. Jerzego.

IX. Przed ukończeniem modłów, Jego Cesarska Mość raczy Sam przyprowadzić Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza do pulpitu, przed Krzyż Święty i Ewangelią, dla złożenia, na ośnowie Ustawy o Cesarskiej Familii, przysięgi, tak na wierność Panującemu Monarsze i Ojczyźnie, jako też na zachowanie prawa o sukcesyi i familijnego rozporządzenia. Rotę przysięgi, umyślnie na ten cel ułożoną, Jego Cesarska Wysokość, Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz odczyta w głos, poczem utwierdzi ją własnoręcznym podpisem.

X. Po wykonaniu przysięgi, będzie odśpiewany hymn: „Ciebie Boże chwaliły“, przy 301 wystrzale z dział Piotrowickiej Twierdzy i wśród odgłosu dzwonów wszystkich kościołów; w tymże czasie Cesarskie regalia będą odniesione na powrót z kościoła do Sali Brylantowej, w wyżej wymienionym porządku.

XI. Po przepiewaniu hymnu o długie lata, Członkowie Najświętszego Synodu składają powinszowania Najjaśniejszemu Cesarstwu Ich Mość i Jego Wysokości, Wielkiemu Xięciu Konstantemu Nikołajewiczowi.

XII. Poczem, Ich Cesarskiej Mości, z Najjaśniejszą Familją, raczą powracać w tymże porządku z kościoła do Sali Św. Jerzego, gdzie przed tronem postawiony będzie pulpit z Krzyżem i Ewangelią i znamię Ekwiपाзу Gwardyi. Poprzedzający Dygnitarze Dworu zatrzymują się w Galleryi Portretowej, a Damy Dworu idą do Sali i stawiają po lewej stronie Tronu, na zrobionym podwyższeniu po za frontem; przy nich Damy Miejskie.

XIII. Przy wyjściu Cesarskiej Familii z kościoła, wszyscy Kawalerowie Orderu Św. Jerzego, prócz znajdujących się w szyku wojskowym, przechodzą z kościoła

церкви прямо чрезъ Портретную Галерею въ Георгиевскій залъ, и занимають мѣста возлѣ Городскихъ Дамъ.

XIV. Дипломатическій Корпусъ, Члены Государственного Совѣта, Сенаторы и прочія знатныя особы становятся, по правую сторону отъ Трона, на сдѣланномъ возвышеніи.

XV. При входѣ въ залъ, Государь Императоръ изволитъ подвести Государя Великаго Князя Константина Николаевича къ аналою подъ вышеозначенное знамя, гдѣ Его Высочество, равнымъ образомъ, произнесетъ, на вѣрность службы Государю Императору и Отечеству, присягу, которая будетъ читана Оберъ-Священникомъ Гвардіи, Протопресвитеромъ *Музовскимъ*, и повторема въ-слухъ Его Высочествомъ.

XVI. За симъ Императорская Фамилія изволитъ возвратиться во внутренніе покои тѣмъ же порядкомъ.

XVII. Вечеру весь городъ будетъ иллюминированъ.

Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 8-го Ноября, Члену Государственного Совѣта, Главноуправляющему II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Статсъ-Секретарю, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Владову*, повелѣно вступитъ, по возвращеніи изъ Италіи, въ исправленіе своей должности, какъ по II-му Отдѣленію Канцеляріи, такъ и по Государственному Совѣту.

Сюда прибылъ обратно изъ—за границы, Членъ Комиссіи для разсмотрѣнія и составленія законовъ Царства Польскаго, состоящій при Главноуправляющемъ II-мъ Отдѣленіемъ Собственной Его Императорскаго Величества Канцеляріи, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Губе*.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19 Ноября.

Сегодня, въ четвертомъ часу по-полудни, Императоръ и Императрица возвратились изъ Пресбурга, въ вождѣльномъ здравіи.

— Въ программѣ предметовъ, предположенныхъ правительствомъ для представленія венгерскому сейму, заключается рядъ важныхъ реформъ, которыхъ всѣ весьма желаютъ.

— Фельдмаршалъ-Лейтенантъ Мартини, директоръ вѣнер-нейштадтской военной академіи, назначенъ вице-адмираломъ австрійскаго флота, вѣсто скончавшагося эрцгерцога Фридриха.

Венеція, 14 Ноября.

Вчера прибыла сюда эрцгерцогиня Марія Луиза, проездомъ въ свои владѣнія.

— Австрійскій флотъ понесъ снова значительную потерю; сегодня скончался несторъ его, вице-адмиралъ гр. Дандоло, на 86 году своей дѣятельной жизни.

Прага, 2 Ноября.

Ночью, съ 13-го на 14-е число п. м., скончался здѣсь Іосифъ Юнгманъ, одинъ изъ знаменитѣйшихъ славянофиловъ нашего времени, главный двигатель богемскаго языка и литературы, знатокъ значительнѣйшей части европейскихъ языковъ и словесности; ему было 75 лѣтъ отъ роду.

Краковъ, 14 Ноября.

13 числа с. м., скончался въ здѣшнемъ городѣ, на 62 году отъ роду, Адамъ Кржижановскій, О. П. Д-ръ, заслуженный профессоръ и б. Ректоръ Ягеллонскаго университета, президентъ ученаго общества, Меценатъ краковскихъ судебныхъ мѣстъ и т. д. Гренины его останки, послѣ панихиды совершенной въ Архипресвитерской церкви Божіей Матери, были перевезены для погребенія въ деревню Чулицы, вѣтчинное имѣніе покойнаго, вблизи Кракова.

впрямъ чрезъ Галерею Портретную до Сали Св. Јерzego гдѣ занимають мѣста обокъ Дамъ Мѣстскихъ.

XIV. Ціаło Dyplomatyczne, Członkowie Rady Państwa, Senatorowie i inne znakomitsze osoby, stawają po prawej stronie Tronu, na urządzonym podwyższeniu.

XV. Przy wejściu do Sali, Jego Cesarska Mość raczy przyprowadzić WIELKIEGO XIECIA KONSTANTEGO NI-KOŁAJEWICZA do pulpitu pod wyżej wymienioną chorągiew, gdzie Jego Wysokość, tymże sposobem, wykona na wierność służby CESARZOWI Jego Mości i Ojczyźnie, przysięgę, którą będzie czytał Wielki Kapelan Gwardyi, Archypresbiter *Muzowski*, a Jego Wysokość powtórzy w głos.

XVI. Poczém Familia CESARSKA raczy powrócić do pokojów wewnętrznych w tymże porządku.

XVII. Wieczorem całe miasto będzie oświecone.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 8-go Listopada, Członkowi Rady Państwa, Głównozarządzającemu II-m Oddziałem Własnej Jego CESARSKIEJ Mości Kancellaryi, Sekretarzowi Stanu, Rzeczywistemu Radcy Tajnemu Hrabieму *Bludow*, rozkazano, po powrocie z Włoch, wejść w sprawowanie swego obowiązku, tak w II-m Oddziale Kancellaryi, jako też w Radzie Państwa.

Przybył tu w powrocie z podróży za granicę, Członek Komisji do rewizji i ułożenia praw Królestwa Polskiego, zostający przy Głównozarządzającym II-m Oddziałem Przybocznej Kancellaryi Jego CESARSKIEJ Mości, Rzeczywisty Radzca Stanu *Hube*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 19 listopada.

W dniu dzisiejszym, po godzinie 3-jej z południa, Cesarz i Cesarzowa wrócili w pożądanym zdrowiu, z podróży do Presburga odbytej.

— Program przedmiotów, które rząd każe przełożyć Sejmowi Węgierskiemu, obejmować ma szereg ważnych reform powszechnie pożądaných.

— Feldmarszałek Porucznik Martini, Dyrektor akademii wojskowej w Wiener-Neustadt, mianowany został Wice-Admirałem marynarki austriackiej, w miejsce zmarłego Arcy-Xiecia Fryderyka.

Wenecya, 19 listopada.

Wczoraj, przybyła tu z Tryestu Arcy Xieźna Marya Ludwika, udając się do państw swoich.

— Marynarka Austriacka poniosła znowu stratę, dzisiaj bowiem umarł jej Nestor, Wice-Admirał Hr. Dandolo, w 86 roku swego czynnego życia.

Praga, 2 listopada.

W nocy z d. 13 na 14 z. m., umarł tu Józef Jungman, jeden z największych Sławianofilów naszych czasów, główny wskrzesiciel języka i literatury czeskiej, znawca większej części języków i literatur europejskich. Żył lat 75.

Krakow, 20 października.

Dnia 13 b. m. rozstał się z tym światem w mieście tutejszem, przeżywszy lat 62, s. p. Adam Krzyżanowski, O. P. Dr. wyróżniony Professor i były Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz Prezes towarzystwa naukowego, Mercenar przy sądach Krakowskich i t. d. Zwłoki jego, po solennem nabożeństwie w kościele Archi-Presbyterjalnym N. Maryi Panny, przewiezione zostały na wieczny spoczynek do Czulic, wsi dziedzicznej pod Krakowem.

Париж, 20 Ноября.

Вчера происходило въ присутствіи Короля совѣщаніе министровъ; потомъ Его Величество принималъ адмирала Брюа, прибывшаго съ огайтскихъ острововъ и привезшаго съ собою дѣтей тамошнихъ жителей.

— Въ *Courrier Français* за достоверное утверждаютъ, что принцъ Жуэнвилльскій, получить званіе великаго-адмирала, въ которое онъ не можетъ быть возведенъ королевскимъ постановленіемъ, но только въ слѣдствіе проекта закона, который министерство намѣрено предложить палатамъ.

— Главный совѣтъ сенскаго департамента, собравшійся нынѣ подъ предѣлательствомъ Г. Араго, вчера объявилъ себя рѣшительно въ пользу реформы выборовъ. Это засѣданіе было весьма шумно. Префектъ Рамбюто объявилъ, что онъ имѣетъ предпріимать противиться всѣмъ преіимамъ по сему предмету, такъ какъ законъ рѣшительно воспрещаетъ главнымъ совѣтамъ заниматься политикою. Но нѣсколько членовъ убѣдили префекта департамента, официалными рапортами министра Дюшателя, что департаментскіе главные совѣты (соотвѣтствующіе прусскихъ провинціальныхъ сеймамъ) вправѣ заниматься всѣмъ, что только относится къ законодательству.

— Маркизъ Норменби, съ супругою, отправился въ Лондонъ на засѣданіи парламента; въ отсутствіе его будетъ исправлять его должность лордъ Вильямъ Гервей, въ званіи повѣреннаго въ дѣлахъ. Англійскій посланникъ возвратится сюда въ половинѣ Декабря.

— Французскій повѣренный въ дѣлахъ въ Неаполѣ г-нъ Лютеротъ, по причинѣ неудовольствія происшедшаго между нимъ и неаполитанскимъ министромъ полиціи дель Каррето, при опечатаніи бумагъ графа Брессона, просилъ правительство объ отозваніи его оттуда. Тѣло графа Брессона, привезенное въ Парижъ, поставлено въ церкви Божіей Матери Лоретской, откуда перевезено оно будетъ въ Вожскій департаментъ.

— Отецъ графа Брессона еще живъ, но не думаютъ, чтобы онъ пережилъ этотъ ударъ. Воспріимницею сына гр. Брессона была, какъ извѣстно, Королева Изабелла, наименовавшая новокрещеннаго герцогомъ *San-Isabel*.

21 Ноября.

Вчера, персидскій посланникъ, Мирза Могаммедъ-Али-Хавъ возвращающійся въ Персію, имѣлъ честь откланиваться Королю.

— Египетскій намѣстникъ прислалъ сюда пятерыхъ молодыхъ людей изъ духовнаго званія, для обученія французскому законодѣнію.

— Новѣйшія депеши изъ Швейцаріи, полученныя въ Парижѣ и предвѣщающія начатіе непріязненныхъ дѣйствій, причинили, какъ говорятъ, въ Тюльерійскомъ кабинетѣ большое движеніе. Полагаютъ, что Франція займетъ теперь швейцарскую границу, чтобы быть на все готовою, потому что французскій кабинетъ настаиваетъ, по соглашенію съ Берлинскимъ, Вѣнскимъ, Санктпетербургскимъ и Лондонскимъ кабинетами, чтобы настоящее положеніе двадцати двухъ кантоновъ осталось неизмѣннымъ. Хотя Англія объявила себя рѣшительно противъ всякой иностранной интервенціи, однако же она хочетъ, соглашаясь въ этомъ отношеніи съ четырьмя другими великими державами, чтобы швейцарскій союзъ продолжалъ существовать только въ томъ видѣ, какъ онъ былъ образованъ, въ 1815, вѣнскимъ и парижскимъ Миромъ. По извѣстіямъ съ швейцарской границы, тамъ не произошло не только усиленія французскихъ войскъ, но войска даже не придвинуты къ границѣ изъ мѣстъ, гдѣ они составляютъ гарнизонъ.

— Изъ Тулона вышелъ корабль, нагруженный разными припасами для флота принца Жуэнвилльскаго, находящагося, по послѣднимъ извѣстіямъ, еще въ Спеціи.

— Королевскимъ постановленіемъ, 218 Негровъ, принадлежащихъ вѣдомству государственныхъ имуществъ, отпущены на волю.

Париж, 20 listopada.

Wczoraj odbywała się rada Ministrów, pod przewodnictwem Króla; następnie Admirał Bruat z dziećmi mieszkańców wysp Ogaickich, które do Francji przywiózł miał posłuchanie u Monarchy.

— *Kurier francuzki* donosi za rzecz pewną, że dla Xiecia Joinville ma być utworzona posada Wielkiego Admirała; dostojność ta atoli niema być Xieciu udzieloną przez postanowienie Królewskie, ale dopiero w skutku prawa, które gabinet Izhom, przychylnym sobie, przedłoży.

— Jeneralna Rada Departamentu Sekwany, zgromadzona w tej chwili pod przewodnictwem P. Arago, oświadczyła się wczoraj stanowczo za reformą wyborów. Posiedzenie to było bardzo burzliwe. Prefekt Rambuteau oświadczył, że ma polecenie oprzeć się wszelkim rozprawom o tym przedmiocie, gdyż prawo zabrania wyraźnie Radom Jeneralnym zajmować się polityką. Ale kilku członków dowiodło Prefektowi departamentu, trzymając w ręku urzędowe raporta Ministra Duchatel, że Departamentowe Rady Jeneralne (odpowiadające Pruskim Sejmom prowincjonalnym) zajmować się mogą wszystkim, co tylko tyce się prawodawstwa.

— Margrabia Normanby z żoną swoją wyjechał na obrady parlamentu do Londynu; zastępować go będzie w obowiązках poselskich Lord Viliam Harwey, w charakterze sprawującego interessa. Poseł angielski spodziewany jest z powrotem w połowie grudnia.

— Sprawujący interessa francuzkie w Neapolu, P. Luttreath, w skutku nader przykrego zajścia z Neapolitańskim Ministrem policji del Carretto, przy opieczetowaniu papierów Hr. Bresson, przesłał do rządu notę z prośbą o swe odwołanie. Zwłoki Hr. Bresson przywiezione do Paryża, złożono tymczasem w kościele Panny Maryi Loretanckiej, skąd do departamentu Vosges przewiezione zostaną.

— Ojciec Hrabiego Bresson żyje jeszcze, ale nie sądzą, aby ten cios przeżył. Syna zaś jego, jak wiadomo, trzymała do chrztu Królowa Izabella i mianowała Xieciem San Isabel.

Dnia 21 listopada.

W dniu wczorajszym, dawał Król posłuchanie poźegnalne Posłowi Szacha Perskiego, Chanowi Mirza-Mohammed-Ali, wracającemu do Państw swego Monarchy.

— Wice-Krol Egiptu przysłał tu pięciu młodych ludzi, którzy, należąc do stanu duchownego, mają się ćwiczyć w prawie francuzkiem.

— Ostatnie depesze ze Szwajcaryi otrzymane w Paryżu i donoszące o rozpoczęciu nieprzyjacielskich kroków, wywołały, jak mówią, wielki ruch w gabinecie Tuilleryjskim. Sądzą, że Francya zajmie teraz granicę Szwajcarską aby być na wszystko gotową, gdyż gabinet francuzki, w porozumieniu z Berlinskim, Wiedńskim, St. Petersburgskim i Londyńskim, obcuje koniecznością przytem, aby obecne położenie dwudziestu dwóch Kantonów pozostało bez zmiany. Chociaż zaś Anglia oświadczyła się przeciw wszelkiej zagranicznej interwencyi, jednakże pragnie i ona, zgadzając się w tym względzie ze czterema innemi wielkimi mocarstwami, aby Związek Szwajcarski istniał nadal w tym tylko kształcie, jaki mu uadały w r. 1815, kongress Wiedeński i traktat Paryzki. — Atoli podług wiadomości z granicy Szwajcarskiej, wojska francuzkie nie tylko nie zostały tam bynajmniej powiększone, ale się nawet nie posunęły ku granicy z miejsc, gdzie dotąd stały załoga.

— Z Tulonu odpłynął okręt z zapasami dla floty Xiecia Joinville, która, według ostatnich wiadomości, jeszcze się w Spezzii znajdowała.

— W skutku postanowienia Królewskiego, udarowano wolnością 218 Murzynów, należących do dóbr korony w koloniach.

А н г л и я.

Лондонъ, 15 Ноября.

По извѣстіямъ съ острова Мадеры, Королева Адельaida прибыла туда благополучно.

— Съ острова Мальты пишутъ, что сэръ Вильямъ Паркеръ, съ 6 линейными кораблями и 4 фрегатами, вышелъ 6-го с. м. въ Средиземное море. Назначеніе этого флота не извѣстно, но говорятъ, что адмиралъ не возвратится въ Мальту въ концѣ Декабря, а равно, что корабль *Albion* выйдетъ въ Лиссабонъ, чтобы присоединиться къ эскадрѣ адмирала Нэпира.

— Съ пароходомъ *Wilberforce* получено здѣсь изъ Гамбурга 100,000 ф. ст. золотомъ. Векоръ получено еще будетъ около 1½ милліона ф. стерл.

— Въ *Times* обнародована депеша министра колоній, гр. Грея, подписанная 30 Октября, и посланная Ямайскому губернатору, заключающая важное постановление для остъ-индскихъ колоній, которыя преимущественно жаловались на то, что со времени освобожденія Негровъ, они терпятъ недостатокъ въ рабочихъ. Постановление это заключается въ томъ, что отнынь купеческія остъ-индскія суда могутъ останавливаться въ тѣхъ гаваняхъ африканскихъ береговъ, гдѣ нѣтъ ни невольничества, ни торговли невольниками, и брать Негровъ въ Остъ Индію, кои добровольно согласятся отправиться туда на заработки, по договору и на условленное время.

— Изъ Дублина пишутъ отъ 9-го числа, что ирландскіе члены парламента вчера положили, въ частномъ собраніи — вопросъ — относительно уничтоженія униі, — представить парламенту для обсужденія, немедленно послѣ опредѣленія необходимыхъ мѣръ вспомошествованія для Ирландіи.

— По письму изъ Дублина отъ 10 Ноября, Строкстеймское графство находится въ ужасномъ положеніи: значительное число лицъ сдѣлалось тамъ жертвою разбоевъ и смертоубійства. Города и деревни наполнены разбойниками. Никто изъ нихъ не хочетъ трудиться, и однако они не терпятъ никакого недостатка. Солдаты и полицейскіе чиновники изнурены чрезвычайными трудами.

— 14-го с. м. собираемы были здѣсь добровольныя приношенія для памятника О'Коннелю. Сумма этихъ приношеній, по всѣмъ приходамъ Лондона, составляетъ 1,290 ф. ст.

— Въ Шотландіи, работы при желѣзныхъ дорогахъ приостановлены и очень много людей осталось безъ работы.

18 Ноября.

Сегодня въ часъ по-полудни происходило открытіе парламента, согласно постановленію Королевы. Множество публики собралось на это торжество, потому, что носились слухи, что Королева лично откроетъ засѣданія; однако ожиданіе это не исполнилось. Въ два часа, въ верхнюю палату, члены нижней приглашены были къ рѣшеткѣ, для выслушанія повелѣній Королевы, послѣ чего они возвратились въ свою палату для выбора президента. Лордъ Сеймуръ предложилъ въ эту должность прежняго президента г-на Шевъ-Левефра, и какъ это подтверждено было многими членами разныхъ партій, то палата, при громкихъ рукоплесканіяхъ единогласно избрала его въ президенты. Г-нъ Шевъ-Левефръ поблагодарилъ за лестный о немъ отзывъ членовъ, и обѣщаль исполнять обязанности своего званія вѣрно и безпристрастно. Послѣ выбора президента, палата по предложенію лорда Джона Росселя, отсрочила свои засѣданія до слѣдующаго дня.

— Третьяго дня происходило засѣданіе кабинета въ министерствѣ иностранныхъ дѣлъ, а вчера лордъ Джонъ Россель давалъ въ своемъ домѣ, Чатомъ-Плассѣ обычный обѣдъ для всѣхъ министровъ.

— По письму изъ Фальмута, на кораблѣ, прибывшемъ туда изъ Чернаго моря, появилась холера. Корабль сей тотчасъ подвергнутъ былъ карантину. Въ городахъ Фальмутъ и Главерстонъ учреждены холерные Комитеты.

Ш в е й ц а р я.

Кантонъ Бернскій.

Большая часть корпуса, осаждавшаго Фрейбургъ, уже наступаетъ на Люцернъ. Болѣе 20,000 всѣхъ родовъ войска и 60 орудій разныхъ калибровъ покрываютъ ведущія туда большія дороги. Войска идутъ по тремъ дорогамъ: по большой Бернской дорогѣ,

А н г л и я.

Лондонъ, 16 listopada.

Według wiadomości dziś nadeszłych z Madeiry, Królowa Adelaida przybyła w dobrém zdrowiu na pomienioną wyspę.

— Donoszą z Malt, że Sir Wiliam Parker, z flotą złożoną z 6-ciu okrętów liniowych i 4 fregat, wypłynął 6 b. m. z tamtejszego portu na morze Śródziemne. Właściwe przeznaczenie floty nie jest wiadome; mówią tylko, że Admirał nie wróci do Malt przed końcem Grudnia, tudzież, że okręt *Abion* uda się do Lizbony, dla powiększenia floty Admirała Napier.

— Parostatek *Wilberforce* przybył tu z Hamburga ze 100,000 f. szt. w złocie. Dalsze posyłki nadejść mają do wysokości 1½ mil. f. szt.

— *Times* ogłasza depeszę Ministra osad, Hr. Grey, datowaną 30 października i przesłaną Gubernatorowi Jamajki, a zawierającą ważne przyzwolenia dla osad zachodnio-indyjskich, których główném zażaleniem było to, że od czasu usamowolnienia niewolników doznają braku robotników. Przyzwolenie to zasadza się na tém: „że odtąd wolno jest kupieckim statkom zachodnio-indyjskim, zawijać do tych portów pobraża afrykańskiego, gdzie ani niewolnictwo, ani handel niewolnikami nie istnieje, i zabierać Murzynów do Indji zachodnich, którzyby dobrowolnie chcieli iść udać do roboty na czas kontraktem oznaczyć się mający“.

— Z Dublina piszą pod d. 9 b. m., że Irlandzcy członkowie Parlamentu postanowili dnia poprzedniego na prywatnem zgromadzeniu kwestyą względem zniesienia Unii, wnieść na narady Parlamentu, zaraz po uchwaleniu potrzebnych środków pomocy dla Irlandyi.

— Według listu z Dublina z d. 10 listopada, hrabstwo Strokestajm w okropnem znajduje się położeniu: znaczna liczba osób padła już tam ofiarą rozboju i morderstwa. Miasta i wsie napełnione są rozbojnikami. Nikt z nich nie chce pracować, a jednak im na niczem nie zbywa. Żołnierze i policyanci wyniszczeni są od trudów.

— Dnia 14 b. m. zbierano tu ofiary na pomnik dla O'Connella, a składka we wszystkich parafiach Londyńskich, przyniosła 1,290 funt. szter.

— W Szkocyi zawieszono roboty przy drogach żelaznych; z tego powodu wiele ludzi utraciło zarobek.

Dnia 18 listopada.

Dzisiaj, o godzinie 1-jej z południa, nastąpiło otwarcie parlamentu, stosownie do poprzedzającej odezwy Królowej. Na uroczystość tę przybyło mnóstwo osób; krążyła bowiem pogłoska, że Królowa parlament osobiście zaga, co się jednak nie ziściło. O godzinie 2-jej, Izba Niższa powołana była przed kratki Izby Wyższej, w celu wysłuchania poselstwa Królowej, poczem wróciła do sali swoich posiedzeń, dla zajęcia się wyborem Mówcy (Prezesa). Lord Seymour przedstawił na ten urząd dawniejszego Mówcę, P. Shaw-Lefevre, a gdy ten wniosek przez kilku członków rozmaitych stronnictw żywo poparty został, Izba śród oklasków obrała go jednomyślnie swoim przewodnikiem. P. Shaw-Lefevre złożył dzięki za udzielone mu pochwały i przyrzekł wiernie i bezstronnie pełnić swe obowiązki. Po wyborze mowcy, Izba na wniosek Lorda John Russell odroczyła swe obrady do dnia następnego.

— Onegdaj odbywała się walna rada gabinetowa w ministerstwie spraw zagranicznych, a w dniu wczorajszym Lord John Russell dawał w swoim mieszkaniu, Chatam-Place, zwykły obiad gabinetowy dla wszystkich członków ministerstwa.

— Morza Czarnego, pokazała się cholera. Okręt ten poddano zaraz pod kwarantannę. Miasta Falmouth i Glaverston ustanowiły Komitety lekarskie.

S z w a j c a r y a.

Kanton Bernski.

Większa część korpusu, który działał przeciw Fryburgowi, obróconą została i dąży już ku Lucernie. Więcej niż 20,000 wszelkiego rodzaju wojska i 60 dział różnego kalibru pokrywają prowadzące tam wielkie drogi. Wojsko idzie trzema szlakami: wielką Bernską drogą, przez

через Берн, на Лангенталь и Бургдорф; через Зумисвальд на Гутвил, и по Эмменской долине на Энтлибух. Отделение, избравшее два последних направления, двинулось из Фрейбурга не через Берн, но через Туль, и достигнуть границы Люцернского Кантона на поздней конец 17-го числа в полдень. Главный Штаб резервов, под командою Оксенбейна, должен был иметь почлег, 16-го, в Зумисвальд, и 17-го в Гутвил. Главный Штаб всех войск Сейма прибыл, 16-го числа, ввечеру, в Аарау. Полагают, что на границе Ааргауского и Люцернского Кантонов произойдет скорое генеральное сражение. Женевско-Ваадтская дивизия осталась в Фрейбурге, для занятия его и наблюдения за Валисом. Прочия пять дивизий (60,000 человек) будут действовать против Люцерна. Дюфур будет наступать, с дивизиею Бурггарта, из Аарау через Семнах, который, как говорят, уже занят войсками Союза. Таким образом, втроем, 18-го Ноября, Люцернский Кантон будет атакован со всех сторон. Между тем, в нем быстро продолжают военные приготовления, и он вполне воспользовался долгим колебанием Сейма. Люцернцы испортили все дороги и всюду заложили множество мин. Вообще считают их 36. Большая часть войск все еще стоит около города, чтобы не раздробить сил по границам. Уинтервальденский ландштурм перешел через Брюниг, для защиты этого прохода.

В заседании Сейма, 15-го числа, было предложено назначить комиссию, которая должна отправиться в Фрейбург и представить Сейму предложения о новом устройстве тамошних дел. Старые кантоны подали голос против этого предложения, как нарушающего независимость кантонов, но при собиравании голосов оказались в пользу предложения 12½ голосов. — Обезоружение Фрейбургского Кантона было произведено не с надлежащею осторожностью. Уже при вступлении войск Сейма в Фрейбург, из одного домика у Муртенских Ворот выстрелили по авангарду, но ни в кого не попали. На другой день, из одного загородного дома был вновь слышен выстрел, которым убили часового. Незвестно, какія меры примет против этого комендант, Полковник Рилли-Котетант. В окрестностях войска отпугивают сами за себя: каждый дом, из которого выстрелять, они зажигают; каждого поселенца, схваченного с оружием в руках, разстреливают. Этой участи уже подверглись несколько солдат ландштурма и одинезуит. Войска чрезвычайно ожесточены противезуитов. Все дома их разрушены. Летнее местопребываниеезуитов, прекрасный замок Бельфо, был разрушен одним Бернским батальоном. Во всех монастырях стоят солдаты.

Испания.

Мадрид, 4 Ноября.

Министерский перелом кончился вчера. Только деятельность Королевы Христины могла предупредить интригу, которая состояла в следующем:

Г-да Саламанка и Эскозур успели исхоратайствовать тайную аудиенцию у юной Королевы. Оба эти бывшие министра представили ей, что Королева Христина, вместе с настоящим министерством и умеренною партией составили план, по которому она, т. е. Королева Изабелла, должна быть провозглашена неспособною к управлению, а королевский венец — предоставлен принцессе Монпансиерской. Юная Королева, выразив свое убеждение в существовании такого преднамерения, изъявила готовность назначить новое министерство, состоящее из пуританской партии, и уже взялась было за перо, чтобы подписать изготовленное с этою целью постановление, как вдруг вошла в залу Королева Христина, взяла из руки ее перо, обоих бывших министров назвала изменниками и приказала им удалиться.

Некоторые утверждают, что военный министр, генерал Кордова, и министр торговли, генерал Рос-де-Олано, вошли было в тайное сношение с Г. Саламанкою, убдившись, что генерал Нарваэз хочет удалить их из кабинета. Таким образом в цѣпи измен, совершенных этими господами, прибавилось новое звено. Достоверно то, что — как Королева Христина, так и генерал Нарваэз, убдившись в обоюдной опасности, признали необходимым сделать друг другу некоторые уступки, для обеспечения себя

Bern, na Langenthal i Burgdorf; przez Sumiswald na Hutwill i przez Emmenthal na Entlibuch. Oddziały, które idą w tych dwóch ostatnich kierunkach, udały się z Fryburga nie przez Bern, ale przez Thun, i dojdą do granicy Kantonu Lucerny, najpóźniej dnia 17 o południu. Główny sztab wojsk odwodowych, pod dowództwem Ochsenbeina, powinien być mieć nocleg d. 16. w Sumiswald, a 17 w Hutwill. Główny sztab wszystkich wojsk ze strony Sejmu, przybył d. 16 wieczorem do Aarau. Sądzą, że na granicy Kantonów Argowii i Lucerny zaizdzie wkrótce stanowa bitwa Genewsko-Waadtländzka dywizja została w Fryburgu, dla zajęcia go i czuwania nad Kantonem Walezyi (Wallis). Pozostałe pięć dywizji (60,000 ludzi) działac będą przeciw Lucernie. Dufour zbliżać się będzie, z dywizją Burkharda, z Aarau przez Sempach, który, jak mówią, już jest zajęty przez wojska Związkowe. Tym sposobem, d. 18 listopada, Kanton Lucerny będzie zapewne napadnięty ze wszystkich stron razem. Tymczasem przygotowania do obrony i uzbrojenia wojenne postępują w nim z wielkim pośpiechem, i rząd tameczny skorzystał ile tylko mógł z długiego wahania się Sejmu. Mieszkańcy Lucerny popsuli wszystkie drogi w swoim Kantonie i w bardzo wielu miejscach złożyli miny. W ogólności liczą ich 36. Większa część wojska ciągle jeszcze stoi skupiona około miasta Lucerny, ażeby nie rozdrabiać sił na granicach. Milicya Kantonu Unterwalden przeszła przez Brünię, dla obrony tego wąwozu.

Na posiedzeniu Sejmu dnia 15 listopada, uczyniono wniosek, aby wyznaczyć Kommissyę, która miała udać się do Fryburga i podać Sejmowi plany względem nowego urządzenia spraw tamecznych. Stare Kantony głosowały przeciw temu wnioskowi, jako naruszającemu niezawisłość Kantonów, atoli przy zbieraniu głosów, większość 12½ głosów okazała się za tym wnioskiem, który zatem został przyjęty. Przy rozbrojeniu Kantonu Fryburgskiego, nie zachowano jak się zdaje, stosownych ostrożności, gdyż już przy wejściu wojska Sejmowego do Fryburga, z jednego domku u bramy Murten, wystrzelono do przedniej straży, chociaż kula nie trafiła nikogo. Nazajutrz, z inego także domu na przedmieściu, znówu dany był wystrzał, od którego poległ żołnierz na straży stojący. Nie wiadomo jeszcze jakie przeciwko temu środki przedsięwzięcie nadal Kommandant, Półkownik Rilliet Constant. W okolicach miasta, wojska same mszczą się za siebie: każdy dom z którego wypadnie wystrzał, wnet palą; każdego wieśniaka, schwytanego z bronią w rękę, rozstrzelują. Temu losowi uległo już kilku żołnierzy z milicyi i jeden Jezuita. Wojska są nadzwyczajnie rozjątrzone przeciwko Jezuitom. Wszystkie ich domy ulegają zburzeniu. Letni pobyt Jezuitów, piękny zamek Belfo, został całkiem zniszczony przez jeden batalion Bernieński. We wszystkich klasztorach stoją żołnierze.

Hiszpania.

Madryt, 4 listopada.

Przesilenie ministerialne zostało wczoraj rozwiązane. Czujność i czynność Królowej Krystyny mogły jedynie zapobiedz intrydze zupełnie przeciwniej jej celom. Rzecz miała się następnie:

Panom Salamanca i Escosura udało się wyjednać tajne posłuchanie u młodej Królowej. Obaj ci ex-Ministrowie przedstawili jej, że Królowa Krystyna, łącznie z teraźniejszym ministerstwem i stronnictwem umiarkowanym, ułożyła plan, według którego ona, Królowa Izabella, za niezdolną do rządów ma być ogłoszoną, a korona Xiężnie Montpensier przynajana. Sama młoda Królowa, objawiając przekonanie swoje o istnieniu podobnego zamiaru, oświadczyła gotowość mianowania nowego ministerstwa z Purytanów złożonego, i już ujęła za pióro w celu podpisania nowych nominacyj, gdy Królowa Krystyna weszła do pokoju, pióro jej z ręki wyrwała, i zwać budwóch ex-Ministrów zdrajcami, oddalić im się kazała.

Niektórzy utrzymują także, że Minister wojny, Jenerał Cordova, i Minister handlu, Jenerał Ros de Olano, porozumieł się byli potajemnie z Panem Salamanca, przekonawszy się, że Jenerał Narvaez chce ich się z gabinetu pozbyć. Tym sposobem, do łańcucha zdrajczy popełnionych już przez tych Panów, dodano jeszcze jedno nowe ogniwo. To pewna, że tak Królowa Krystyna jako i Jenerał Narvaez, przekonani o wspólnem niebezpieczeństwie, uznali potrzebę uczynienia sobie wzajemnych przyzwoleń, dla zabezpieczenia siebie przeciw dalszym podobnym zamachom.

отъ такихъ покушеній. И такъ Королева Христина согласилась, чтобы генералъ Нарвазъ вступилъ въ управление военнымъ министерствомъ и важнейшіи военныя должности замѣстилъ по своему произволу, послѣдній же согласился принять въ составъ кабинета лицо, благопріятствующее Королевѣ Христинѣ. Въ слѣдствіе сего, Королева, по представленію своей родительницы, назначила вчера президента министровъ, генерала Нарвазъ, вмѣсто генерала Кордовы, военнымъ министромъ, и взяла у генерала Росъ-де-Олано портфель министра торговли и просвѣщенія, который ввѣрила временно министру внутреннихъ дѣлъ, г-ну Сарториусу, пока Королева Христина не укажетъ на лицо, которое должно занять эту должность. Въ то же время лишены были должности: генералъ инспекторъ конницы, генералъ Хозе-де-ла-Конча, и генералъ-инспекторъ пѣхоты, фельдмаршалъ Близе; на ихъ мѣста назначены: Андалузскій генералъ-капитанъ, генералъ Шелли, и начальникъ главнаго штаба арміи, генералъ Фигуэрасъ, мѣсто коего занялъ генералъ Сансъ, бывшій военный министръ при Истурисѣ. Въ то время, когда были избираемы вышеказанныя производства и удаленія, войска въ казармахъ стояли подъ ружьемъ. Говорятъ, что Королева Христина условилась также съ генераломъ Нарвазомъ, на счетъ того, чтобы принцесса Монпансье, прибыла сюда вмѣстѣ съ своимъ супругомъ.

— Г. Саламанка призналъ необходимымъ, возвратитъ въ королевское казначейство свою часть взятыхъ имъ изъ сего же казначейства трех-процентныхъ ассигнацій, чтобы избѣгнуть настоящаго обвиненія въ собраніи Кортесовъ. Утверждаютъ, что состояніе его финансовъ совершенно разстроено, и что кредиторы начинаютъ уже вызывать его въ судъ.

— Эспартеро отказался отъ предложеннаго ему въ Лондонѣ посольскаго поста, единственно по поводу недостаточнаго состоянія своихъ финансовъ, и объявилъ, что онъ не принялъ бы сего назначенія даже отъ министерства, составленнаго изъ прежнихъ друзей его.

— Въ провинціяхъ Гренадѣ и Малагѣ появилось множество разбойниковъ, кои задерживаютъ и грабятъ путешественниковъ.

7 Ноября.

Маркизь Мирафлоресъ назначенъ президентомъ сената, а вице-президентами назначены герцогъ Гортійскій и герцогъ Англона.

— Говорятъ, что генералы Кордова и Росъ-де-Олано намѣрены были подписать постановленіе о назначеніи генерала Алъ председателемъ министровъ; но герцогъ Валенсія (Нарвазъ), узнавъ объ этомъ, испросилъ королевское повелѣніе объ удаленіи ихъ изъ министерства. Не смотря на то, по личному желанію генерала, генералъ лейтенантъ Росъ-де-Олано назначенъ посланникомъ въ Лиссабонъ, а генералъ-лейтенантъ Кордова пожалованъ кавалеромъ ордена Карла III большаго креста.

— Въ газетѣ *Espanol* напечатано письмо изъ Парижа, въ коемъ сообщаютъ, что Король Лудвикъ-Филиппъ совершенно отмѣнилъ свое мнѣніе на счетъ наслѣдства испанскаго престола. Нынѣ будто бы производятся тайные договоры между Франціею и Англіею, результатомъ которыхъ будетъ то, что кортесы представятъ проектъ относительно возстановленія салическаго закона.

— Министръ финансовъ заключилъ съ Санъ-Фернандскимъ банкомъ контрактъ, по силѣ коего, означенный банкъ обязался уплачивать казѣ ежемесячно сумму, для погашенія которой уступлены банку казенныя подати.

— Вдова генерала Діега Леона, графиня Баласкоинъ, скончалась вчера послѣ продолжительной болѣзни.

Г р е ц і я.

Афины, 1 Ноября.

Дѣйствія англійскаго посланника одержали наконецъ побѣду; французская партія, послѣ кончины Колетти, пала духомъ. О министерствѣ подъ предводительствомъ Маврокордато нѣтъ и рѣчи; напротивъ президентомъ совѣта будетъ или Г. Трикупа или Колокотрони.

— Въ слѣдствіе посредничества Россійскаго и англійскаго посланниковъ, улаженіе спора съ Турціею, по видимому, весьма близко.

W skutek tego, Królowa Krystyna zezwoliła, aby Jenerał Narvaez objął ministerstwo wojny i wyższe posady wojskowe podług swego zdania osadził; on zaś ze swojej strony, zgodził się przyjąć do gabinetu osobę przyjemną dla Królowej Krystyny. Jakoż wczoraj, Królowa na przedstawienie swjej matki, mianowała Prezesa Ministrów, Jen. Narvaez, w miejsce Jen. Cordovy, Ministrem wojny, oraz złożyła Jenerała Ros de Olano z urzędu Ministra handlu i wychowania, który powierzyła tymczasowie Ministrowi spraw wewnętrznych, Pann Sartorius, dopóki Królowa Krystyna nie wskaże osoby, która tę posadę ma objąć. Równocześnie usunięci zostali ze swych posad: Jeneralny Inspektor jazdy, Jeneral José de la Concha, i Jeneralny Inspektor piechoty, Marszałek polny Blaser; w miejsce ich mianowani zostali: Jeneralny Kapitan Andaluzyi, Jeneral Shelly, i Naczelnik sztabu głównego armii, Jeneral Figueras, którego miejsce zajął zoowu Jeneral Sanz, Minister wojny za Isturiza. W czasie kiedy powyższe dymissye i nominacye wygotowywano, wojska w koszarach stały pod bronią. Mówią, że Królowa Krystyna umówiła się także z Jenerałem Narvaez, aby powtórnie wezwać Xiężnę Montpensier, iżby ją najprędzej z małżonkiem swoim tu przybyła.

— P. Salamanka uznał za stosowne, zwrócić kassie Królewskiej, swoje części wziętych z tejże kassy trzy-procentowych papierów, aby uniknąć formalnego oskarżenia w Kortezech. Głoszą, iż stan jego finansów jest zupełnie zniszczony, i że go już wierzyciele zaczynają zapożywać do sądu.

— Espartero odmówić miał przyjęcia posady poselskiej w Londynie, jedynie z powodu ograniczonych swoich funduszów, oświadczył bowiem, że nominacyi tej nie przyjąłby nawet od ministerstwa, z jego dawnych przyjaciół złożonego.

— W prowincjach: Grenadzie i Maladze znajduje się mnóstwo rozbojników, którzy obdzierają i więżą podróżnych.

Dnia 7 listopada.

Margr. Miraflores mianowany został Prezesem Senatu, a Wice-Prezesami: Xiążę Gor i Xiążę Anglona.

— Mówią, że Jenerałowie: Cordova i Ros de Olano, mieli zamiar podpisać postanowienie, powołujące na Prezesa Ministrów Jenerała Alaix. Xiążę Walencyi (Narvaez), odkrył wczesnie tę intrygę i wyjednał u Królowej oddalenie ich z gabinetu. Mimo to, na wniosek samegoż Jenerała, Jeneral-Porucznik Ros de Olano otrzymał poselstwo w Lizbonie, a Jeneral Porucznik Cordova ozdobiony został wielkim krzyżem orderu Karola III go.

— Dz. *Espanol* ogłasza list z Paryża, według którego Król Ludyk Filip zmienił miał całkiem zdanie swoje względem następstwa tronu hiszpańskiego. Odbywać się teraz mają tajne układy pomiędzy Francją i Anglią, których skutkiem ma być podać się mająca przez Kortezy propozycja względem przywrócenia prawa Salickiego.

— Minister skarbu zawarł kontrakt z bankiem San Fernando, mocą którego bank rzeczony płacić będzie skarbowi miesięcznie pewną sumę, sam zaś niektóre podatki wybierać będzie.

— Hrabina Balascoain, wdowa po Jenerale, Diego Leon umarła wczoraj, po długiej chorobie.

Г р е ц я.

Афины, 1 listopada.

Gwałtowne postępowanie Posła Angielskiego odniosło nareszcie zwycięstwo; stronniectwo francuzkie, po śmierci Kolettisa upadło na duchu. O ministerstwie pod prezydencją P. Maurokordato niema mowy; owszem na Prezesa Rady wymieniają P.P. Trikupis i Kolokotronis.

— W skutku posrednictwa dworów Angielskiego i Rosyjskiego, zdaje się iż załatwienie sporu z Turcją jest bardzo blizkiem.

— Со времени возникших недоразумѣній съ Портою, Турецкіе комиссары отправлены въ провинціи для открытія проживающихъ въ нихъ Грековъ. Если сіи послѣдніе доказываютъ паспортами, что они греческіе подданные, тогда паспорта ихъ раздираютъ, а самихъ изгоняютъ изъ страны; но чаще заставляютъ ихъ тѣлесными наказаніями признавать себя турецкими подданными, и вносить подушный окладъ (харачъ) за нѣсколько лѣтъ; въ одной Серафѣ подверглось такой участи 60 человекъ.

— Изъ Инины сообщаютъ, что Гивасъ не только предъ глазами турецкихъ властей, но даже съ помощью денежнаго ихъ вспомошествованія снова набираетъ солдатъ, коихъ уже имѣетъ при себѣ до 20 чел. Онъ даетъ 75 пиастровъ впередъ, платитъ жалованья по 24 пиастра въ сутки и общаетъ разныя добычи. Уплата этихъ денегъ производится изъ казеннаго казначейства Паши.

— Греческое правительство дѣлаетъ на островѣ Эвбѣ разныя военныя приготовленія, такъ какъ оно узнало, что друзья Кризотиса пребываютъ еще съ нимъ въ Хіо, стараются укрѣпиться на этомъ островѣ, и соединить тамъ всѣхъ мятежниковъ не только изъ сѣверной Греціи, но и изъ турецкихъ провинцій, какъ напр. Дзюлеки и другихъ.

— Въ англійской газетѣ *Daily-News* сообщаютъ изъ Аѳинъ о соблазнительномъ происшествіи въ заведеніи министерскаго совѣта. Министръ внутреннихъ дѣлъ Ригосъ Паламидосъ поссорился съ президентомъ министровъ, Киросъ Травелосомъ, что произвело въ послѣдствіи драку! Поговариваютъ о новомъ министерствѣ подъ предѣлательствомъ г-на Метакоса.

7 Ноября.

5-го с. м. министръ духовныхъ дѣлъ и народнаго просвѣщенія Г. Глазакіи, исправлявшій должность министра иностранныхъ дѣлъ, подвергся двумъ апоплексическимъ ударамъ, жизнь его въ опасности.

СѢВ. АМЕР. СОЕД. ШТАТЫ.

Нью-Йоркъ, 30 Октября.

Изъ писемъ, полученнымъ съ пароходомъ *Britania*, въ *Times* сообщаютъ еще слѣдующія подробности о послѣднихъ событіяхъ въ Мексикѣ:

„Нынѣ съ достовѣрностію извѣстно, что Сантана вовсе не былъ раненъ въ кровопролитныхъ схваткахъ, происшедшихъ съ американскими войсками при стѣнахъ Мексики. Чтобы не подвергнуть столицу ужасамъ бомбардированія, Сантана отступилъ съ регулярными войсками къ близлежащему мѣстечку, представляя народонаселенію, раздѣлаться съ непріятелемъ. При семъ онъ отказался отъ званія президента съ тою цѣлію, чтобы заняться исключительно устройствомъ арміи, поставить ее въ возможность вступить снова въ борьбу съ непріятелемъ. Узнавъ, что отреченіе его не было принято, онъ ускорилъ вторженіе въ городъ Мексикку, съ 10,000 чел. и сильными паркомъ артиллеріи, съ которыми столь успѣшно поддержалъ оставшихъ жителей столицы, что генералъ Скоттъ вынужденъ былъ оставить ее съ весьма значительнымъ урономъ, и заключиться съ остатками своей арміи въ цитадели, гдѣ надѣются ослабить его голодомъ прежде чѣмъ подоспѣютъ къ нему подкрѣпленія изъ Вера-Круса.

„Сантана, по видимому, такъ мало опасается атаки генерала Скотта, что съ отрядомъ въ 2,000 чел. выступилъ къ Пуэблѣ; откуда американскій гарнизонъ вытѣсненъ былъ генераломъ Реа. Это движеніе Сантаны произведено вѣрно съ тою цѣлію, чтобы воспрепятствовать движенію американскихъ войскъ, прибывающихъ изъ Вера-Круса въ подкрѣпленіе генералу Скотту.

„Сверхъ сего утверждаютъ, что генералъ Геррера собралъ 14,000 чел., съ которыми наблюдаетъ за движеніями генерала Скотта, прикрывая вмѣстѣ собраніе конгресса въ Кверетерѣ. Въ слѣдствіе полученнаго надъ генераломъ Скоттомъ перевѣса, Мексиканцы ожили духомъ и всѣ станотся подъ знамена. Парадесъ собираетъ значительныя силы въ Халискѣ; въ Викторіи образуется партизанскій корпусъ въ 3,000 человекъ. Повсюду господствуетъ общій восторгъ.

— Одъ часу непорозуміенъ з Порты, Комиссары турецкіе объѣзжаютъ провинцы турецкіе для выслѣденія мѣскажачихъ въ нихъ Грековъ. Жежели еи удowodnie mogа паспортами, же са подданными греками, wtedy паспортъ ихъ rozdzierają, а im samymъ każą ustąpić z kraju; najczęściej zaś zmuszają ich chłostą do uznania się za poddanych турецкихъ i opłacenia za pewny przeciąg lat pogłównego (haracz). Exekucją tę wykonano w Seres na 60 osobach.

— Z Janiny dowiadujemy się, że tam Grivas nie tylko pod okiem władz турецкихъ, ale nawet za ich pieniądze pomocą werbuje na nowo żołnierzy, których już ma 20 przy sobie. Daje on 75 piastrowъ na rękę, płaci 24 piastrowъ dziennego żołdu i przyrzeka im łupy greckie. Wypłatę tych pieniędzy uskutecznia rządowa kassa Baszy.

— Rząd grecki robi na wyspie Eubei różnorodne przygotowania wojskowe, gdyż doszło do jego wiadomości, że przyjaciele Krisotisa przebywają jeszcze z nim w Chios, usiłując usadowić się na tej wyspie i tam połączyć wszystkich powstańców, nie tylko z północnej Grecji ale i z prowincji турецкихъ, jak Dżulekę, i innych.

— Dziennik Angielski *Daily-News* donosi z Aten o gorszącym zajściu na posiedzeniu Rady Ministrów. Minister spraw wewnętrznych Rigas Palamidis, pokłócił się z Prezesem Ministrów, Kitzos Travellias, z czego następnie powstała bijatyka! Słychać o nowym ministerstwie pod prezydentecją Pana Metaxas.

Dnia 7 listopada.

Dnia 5-go b.m. Minister wyznań i oświecenia publicznego, P. Glazaki, zastępujący Ministra spraw zagranicznych, uderzony został po dwakroć napadem apoplexyi. Obawiano się wielce o jego życie.

STANY-ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁNOCNEJ.

Nowy-York, 30 października.

Z korespondencyi otrzymanej parostatkiem *Britania*, *Times* udziela jeszcze następujące szczegóły o ostatnich wypadkach w Meksyku:

„Wiadomo teraz z pewnością, że Santana nie był wcale raniony w zaciętych potyczkach, stoczonych z wojskiem amerykańskim pod murami Meksyku. Nie chcąc wystawić stolicy nadekropności bombardowania, Santana cofnął się z wojskiem regularnem do pobliskiego miasteczka zostawując ludności, powstałej w massie, rozprawienie się z nieprzyjacielem. Przycięm rzekł się zarazem prezydentowstwa, w celu zajęcia się wyłącznie reorganizacją armii, aby ją postawić w możności mierzenia się na nowo z nieprzyjacielem. Dowiedziawszy się zaś, że jego rzeczenie nie zostało przyjęte, przyspieszył wkroczenie do Meksyku, na czele 10,000 wojska i ze strasznym parkiem artylleryi, z którymi tak dobrze wsparł powstałych w massie mieszkańców stolicy, że Jeneral Scott widział się zmuszonym do opuszczenia jej z bardzo znaczną stratą i schronienia się ze szczątkami swego wojska do cytadelli, gdzie spodziewają się go ogłodzić, nim mu z Vera-Cruz nadejdą posiłki.

„Zdaje się, iż Santana tak mało lęka się wycieczki Jena. Scott z cytadelli, że z 2,000 korpusem ruszył do Puebla, żądając załoga amerykańska wypartą została przez Jenerala Rea. To poruszenie Santany uczynione zapewne było w celu oparcia się postępowi wojska amerykańskiego, przybywającego z Vera-Cruz na odsiecz Jeneralowi Scott.

„Zapewniają zarazem, że Jeneral Herrera zgromadził 14,000 wojska, z którym daje baczenie na Jenerala Scott, zasłaniając przytęm zgromadzenie Kongressu w Queretero. W skutku odniesionych nad Jeneralem Scott korzyści, Meksykanie nabrali znowu ducha, wszyscy śpieszą pod chorągwie. Paredes zgromadza znaczne siły w Jalisco; w Wiktorii organizuje się korpus partyzancki z 3,000 ludzi złożony. Zapal panuje powszechny.